

III. évfolyam, 110. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	- - - -	12 korona
Félévre	- - - -	6 korona
Negyedévre	- - - -	3 korona
Egyes szám ára	- - - -	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1907. =
okt. 10. csütörtök,Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Széchényi-utca 6. sz.,
ahová a lapot érdeklő mindenféle
megkeresés intézendő. Ilyen meg-
kereséseket lapunk nyomdája is
elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Nemzeti parkot Pusztaszerre. Ujvidék legyen a kezdeményező.

Irta: Rehák Ferencz, kir. ítélőtáblai bíró.

Lezajlott az ünnep; világra szóló események országos ünnepe, olyan szerény keretekben, akárcsak egy vicinális nagyság ezüstlakadalmi jubileuma.

Világverő őseink ezer év előtt bocsátották vérüket a közös kupába, hogy a törzsek szerződését megkössék; ezer éve szerezték az alkotmányt, amely ma is fönáll, sőt „annyi balszerenese és annyi viszály után, él nemzet e hazán!”

Óriási jelentőségű ezer éves eseményről volt szó s ki tagadhatná, hogy bármily izzó lelkesedés nyilvánult is meg a jelenvoltakban, Pusztaszer ünnepe a magyar alföld metropolisának és vidékének ünnepe volt csupán.

Hol a hiba, nem keresem. Szegény, testvértelen, magunkra hagyott nemzet vagyunk. Tépnék, marnak minden oldalról osztályos mostohaínk, kiket eleink magukhoz fölemeltek, keblükre öleltek, holott egyszerűen kitehették volna őket a felépített hajlékból, avagy bezárhatták volna a menedékkért folyamodók orra előtt a kapukat.

Nem tették. Adtak nekik hazát, hajlékot, vagyont, jogot. Jogot többet, mint a mennyivel a honfoglalók birtak és birnak, mert kaptak kiváltságot annyit, amennyi jól esett nekik. És ez így van ma is, — dédelgetjük, simogatjuk mostoha testvéreinket. Ez is baj. Mert ha simogató kezünk hosszú fűrtű szöke fejükhöz ér, tele kiabálják a világot, hogy fejbe ütöttük őket, — ha a málét valamelyes fűszerrel meghinteni akarjuk, karban felzúg a jajszó, hogy kivettük kezükből a kenyeret, — ha oktatni akarjuk, hogy a maguk lábán

jobban megállhassanak, kész a vád, hogy nyelvüket, gyermekeiket raboljuk el, — ha szövetségre kezet nyújtunk nekik, hajlandók ugyan elfogadni, de csak úgy, ha az egész kezet levágva nekik adjuk

Ellenségünk a szomszéd, ellenségünk a mostoha, — ellenségünk a szövetséges, ellenségünk a kérlelhetlen pártoskodás.

Húz, csal, nyúz, mar mindenki, aki hozzánk fér, de magunk is marjuk egymást.

Ilyen viszonyok közt lehet-e a hét vezérnek a kötött szerben megnyilvánuló mérhetlen bölcsességéhez méltó ünnepet tlni? Nem kell-e örülnünk, hogy néhány lelkes ember s egy hazafias város ébrentartja a vezérek emlékezetét? Nem örülnünk kell-e, hogy egy szerény emlék áll az elpusztult monostor lábánál a nagyok, a dicsők emlékét hirdetvén? Nem tartozunk-e köszönettel a bőkezűségért, hogy az emlék körül egy két és fél holdas kert létesülhetett?

Az ezeréves cser tövében egy szál kökény, hogy ez hirdesse amannak a dicsőségét örök időkre! A liliputi epigon a történeti tények által ércebe öntött óriás vállára lajtorján fölkapaszkodva magyarul! — Szégyenletes kicsinyes dolgok.

És csoda-e, ha a Lupta, meg Hodzsa és a többi „Vajda“ kárörvendve tele piszkítja felöltünk a sajtót, ha Björnson-Björnsterne nekik felül s velük együtt fujja a követ?

Szegények vagyunk az igaz, élet-erőnket mesterséges csatornák vezetik le, egymásközt sem tudunk megfézni, de eleinket körülbelül mindnyájan tisztelőben tartjuk és ha félretennék

kissé a pártoskodást, talán tudnánk is alkotni valamelyes dolgot, amely az ezeréves cser mellé állítva, ennek méltó háttérül szolgálna.

Szép gondolat Kelemen Béla dr. szegedi főispán Árpád-, vagy Szer-vármegegyéje. Azonban egy új vármegye kihatárítása az országnak évenként százezreibe kerül. Nem volna-e célravezetőbb a „szer“ helyén egy óriási, mondjuk ezerkétezer holdas ligetet alkotni és a szeri monostort méltó formában újraépíteni?

Minden vármegye, törvényhatóság és város erre a célra, erejéhez képest, 20—50 ezer koronát megszavazván, milliók jönnének össze. Nem kétlem, hogy a hazafias Pallavicini család a terület eladása elé akadályt gördíteni nem fog s nem kétlem, hogy a befolyó áldozatokkal a „szer“ helyén néhány évtized alatt olyan ligetet lehetne elővarázsolni, amely nemcsak méreteivel imponálna, de a történelmi tényhez, amit megörökíteni kíván, méltó is lenne s szépsége révén az ország egyik legkeresettebb üdülő helyévé fejlődhetne.

Nem találná-e Ujvidék szab. kir. város törvényhatósága magához méltónak a kezdést ebben az irányban magához ragadni? — Sőt ha a törvényhatóság bizottsági tagjainak sorából valaki az indítványt megtenné, meg vagyok győződve felőle, hogy a közgyűlés lelkesedéssel teszi magáévá a tervet, egyetlen dissonans hang a lelkesedésbe nem vegyül, mert a mi szerbjeink szeretik a hazát s megtudják becsülni nagyjainkat.

Ez valóban nemzeti park lenne, méltó a hét vezér, a nagy fejedelem emlékéhez, méltó a késő utódok hálájához és kegyeletéhez.

Hazugságok.

Irta: Fehér Jenő.

A hunyó nap utolsó sugarait vetette a felkai völgybe. Tulnan, a Tatra orma fölött már lassan kuszott fel a hold halavány tányérja. A fürdőhely esplanadeján vidáman csevegő társaságok verődtek össze. A fiatal-ság kacagva róttá fel s alá a kavicsos utat, míg a sétányt koszorúzó padokat a korosabb fürdővendégek okkupálták: köhécselő asszonyok, akik az alkonyati fuvalom elől fázósan vonták össze értékes sáljukat és többé-kevésbé nyavalyás öreg urak, akiket meglátszott, hogy nem a fásasztó munka betegek. Itt-ott egy nyalka katonatiszt odöngött könnyű bluzban, kard nélkül, összes fegyverzete egy vékony lovaglóostor, amelyet mindannyiszor meg-suhogtat a levegőben, valahányszor valami szellemességet akar kivágni. Szintelen bókjait udvarias mosolylyal hálálja meg a leánysereg.

Ez a kép untatott engem. Egész súlyával reám szakadt a magány után való vágyakozás, amely — ha meglep — ellenálhatatlan erővel sodor el az emberi társaságtól. Mint a szélvihar a hegyi sziklakat, üz, hajt, kerget mindaddig, amíg körülöttem nincsen egyéb

egy pár égbenyuló fánál és fölöttem nincs más, mint a csillagos mennyboltozat.

Sietve tértem le az esplanade kanyargós ösvényén, egyenesen az erdő felé. Mire oda-értem, besötétedett. Köröskörül mélységes csend volt, csak a tücskök csiripeltek bántó egyhangúsággal. Fénybogarak usztak a levegőben.

Jobbfelől pompás nyaraló szegélyezte az országutat. Nem volt valami hatalmas épület. Ellenkezőleg. Inkább egy kedves kis kalitkához, puha, meleg fészekhez hasonlított, afféle buvóhely szerelmes párok részére, akik a boldogságot nem keresik másutt, csak egymás szemében és nem akarnak hallani egyebet, mint egymásnak gyengéd suttozását.

Világosbarna, földszintes épület volt, nagy, tágas erkélylyel, amely csaknem az ország-utig szögelt ki. Az asztalon kerti lámpás pislogott, halvány világosságot terjesztve maga körül. A verandán nem volt senki.

Közvetlenül a villa előtt, de már kint az országuton, magányos pad volt, amelyre rávetődött a nyaraló árnyéka. Leültem erre a padra s amíg mohón szívtam magamba a hegyek felől áramló friss levegőt, gyönyörködtem a bűbajos est panorámájában. Nézttem a homályba vesző hegyek körvonalait, ame-

lyeket derékon vágta el a ködfoszlányok. A hegyek alján itt-ott kigyulladt valami apró fény, egy darabig imbolygott, reszketett, aztán kialudt.

Álmodozásombólajtócsapkodás riasztott fel. A zaj a veranda felől jött. Nem láttam senkit, mert háttal ültem a nyaraló felé, de tisztán hallottam, mikor egy öblös férfihang szólt:

— Küldje be a feleségemet!

Röviddel azután ismét ajtócsikorgás, ruhasuhogás, majd néhány pernyi csönd. Végül az előbb említett öblös hang szólalt meg ismét:

— Azt hiszem ma már elég nyugodtak vagyunk mindketten ahhoz, hogy minden lelki emóció nélkül, kölcsönös szemrehányások elkerülésével és teljes higgadsággal beszélhesünk a jövőről. Arról, ami elkerülhetetlen. Aminek be kell következnie.

— Az elválásunkról? vágott közbe egy kellemesen csengő hang, amelyben könnyed guny rezgett.

— Arról. Azt hiszem ön is be fogja látni.

— Belátom. Mindent belátok . . .

— He, — fakadt ki fanyar nevetéssel a férfi — ön azt hiszi, hogy majd akad még egy olyan bolond a föld kerekén, mint én voltam, aki kiemelttem a semmiből, fényvel

Ünnepel a délvidék.

A D. M. K. E. közgyűlése.

Néhány nap mulva vendégszerető falai közé várja Hódmezővásárhely városa az ország déli részének ugyszólván egész intelligenciáját, amikor a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület vezetőségét és tagjait annak közgyűlése alkalmából vendégül fogadja.

Október 20-án lesz a közgyűlés nagyszabású kulturális ünnep keretében, a melynek programja valóban gazdag szórakozást ígér. Ez a rendkívüli gyorsasággal izmosodó és ideális célokért küzdő egyesület Hódmezővásárhely város hatóságának és közönségének szíves meghívására határozta el, hogy ötödik rendes közgyűlését abban a városban tartja meg, mely oly önzetlen áldozatkészséggel ajánlotta fel minden irányu támogatását.

A szegedi, temesvári, aradi és zombori gyűlések országos eseményekké váltak, melyek iránt az egész magyar sajtó, a politikai és közélet számos kiváló jelese fokozódott mértékben érdeklődött, annál inkább hihető tehát, hogy midőn az ország szeme Hódmezővásárhelyre irányul, az itt rendezendő ünnepek is méltók lesznek a hozzájuk fűzött várakozáshoz.

A D. M. K. E. az ország déli vidéke magyarságának hatalmas erkölcsi szövete, amely mindentitt talál munkát és rokonszenvet.

Hódmezővásárhely város tanácsa és az egyesület vezetősége között már megállapodások is történtek a közgyűlés programjára nézve.

Október 19-én a város zsászlódiszben várja a vendégeit, kik részben már az előző napon megérkeznek. Október 19-én délután igazgatósági ülés lesz, a közgyűlés tárgyainak előkészítése szempontjából. Másnap délelőtt 11 órakor a város székháza dísztermében fog lefolyni a közgyűlés, melyben az egyesület vezetősége *Rónay Jenő* nyug. főispán elnöklése mellett szokásos évi jelentéseit be fogja terjeszteni. A közgyűlésen való részvételüket már eddig is számosan megígérték a déli vármegyék és városok főispánjai és polgármesterei közül, azonkívül jelentékeny számban fognak megjelenni az egyes városok, hatóságok és egyesületek küldöttei, a fiókok képviselői, a délvidéki uri társaság sok tagja.

A Hódmezővásárhely város közönsége által megállapított ünnepély sorrendje:

Október hó 19-én. Délután a D. M. K. E. elnökségének, továbbá a D. M. K. E. örökös, alapító és rendes egyesületi tagok fogadtatása a vasutnál és azoknak részben szállókban, részben magánházaiknál való elszállásolása.

és pompával vettem körül, teljesítettem minden óhaját... És a hála?... Hogy megcsalt, mint... mint egy...

— Kérem... kérem... Ön az imént azt mondotta: szemrehányások elkerülésével?... Ugy-e bár, ugy mondta?

— Oh, nem önnek teszek szemrehányást, csak magamnak.

— Lelki emóció nélkül. Ugy-e bár ugy mondta?

— Igen, igen... ön nagyon jól megjegyezte a szavaimat, de nagyon rosszul emlékszik vissza azokra a szavakra, amiket ön mondott egykor.

— Már megint szemrehányás!...

— Oh nem, amint látja, teljesen nyugodt vagyok.

— Nos, tehát?

— Én végeztem.

— Jó, kívánja, hogy tüstént távozzam?

— Nem, nem sürgetem. Kerülni kívánom a feltűnést. En holnap a fővárosba utazom és egy hét mulva visszajövök ide... Akkorára ön... már... nem lesz itt... Érti?

— Értem.

— Van még valami kívánsága?

— Van — mondá a nő. — Emlékeztetni akarom arra, hogy önnel egyidőben megkérte

Délután 5 órakor a D. M. K. E. igazgatóságának gyűlése a városi széképület tanácstermében.

Este 7 órakor hangverseny a Fekete-sasszállóban. (Étkezés étlap szerint.)

Október hó 20-án. Reggel Hódmezővásárhely thjf. város kulturális intézményeinek megtekintése.

Délelőtt 10 órakor a néprajzi muzeum ünnepélyes megnyitása.

Délelőtt fél tizenegy órakor Kossuth Lajos szobrának megkoszorúzása.

Délelőtt 11 órakor a D. M. K. E. évi rendes közgyűlése Hódmezővásárhely thjf. város székháza dísztermében.

Délután 1 órakor Hódmezővásárhely város díszbevédi a Fekete-sas szállóban.

Október 10-dike Ujvidéken.

Betiltott népgyűlés, felvonulás.

A nemzetközi szociáldemokrácia vörös lobogója alatt szervezett ujvidéki munkások, amint a székesfővárosiak s a vidék hasonlóan szervezett munkásai a mai napon valóban nem dolgoznak.

Ezen elhatározásból kifolyólag körülbelül 1000 szervezett munkáskéz tette le a napon a kenyeretadó szerszámot városunkban.

A szervezett ipari munkások ezen tömeget bizonyára szaporítják azonban a kereskedelmi alkalmazottak közül is számosan, mert az ujvidéki kereskedőknek vasárnap e tárgyban tartott értekezlete akként határozott, hogy bár üzleteiket október 10. napján nyitva tartják, de alkalmazottaikat — kívánságukra — e napon készséggel *szabadságolják*.

Amint azt már jeleztük, október hó 10. napján a szünetelő munkások a törvényház melletti téren „Október 10-ikének jelentősége“ napirenddel népgyűlést és ezt megelőzőleg tüntető felvonulást is szándékoztak tartani. Ezt a népgyűlést és tüntető felvonulást *Demetrowics Vladimir dr.* főkapitány azonban nem engedélyezte.

A főkapitány határozatának indokolása a következő:

„Október 10-dikének a jelentősége eddig már több nyilvános gyűlésen is megvitatott, minélfogva ennek folytonos népgyűléseken való megvitatása nem egyéb, mint egyrészt a kedélyek felizgatása, másrészt pedig a hatóságok, különösen pedig a rendőrség zaklatása és munkakörébe eső fontos teendőinek ellátásától minduntalan való elvonása, miután az ujvidéki munkások ez évben is eddig nem kevesebb, mint 14 népgyűlést jelentettek be. Az ujvidéki szociáldemokrata párt a na-

a kezemet Saskőy Sándor is, aki szintén fényes és pompával vett volna körül. Kiköszaraztam őt és őt választottam.

— Hogy megcsaljon egy harmadikkal, — szolt keserűen a férfihang.

— Csak azt akarom bebizonyítani önnek — folytatá a nő — hogy nem voltam ráutalva éppen az ön nagylelkűségére. Más is elvett volna. Házát egyébként holnap elhagyom.

Mind a ketten felkeltek. E pillanatban ismét megnyit az ajtó. A cseléd lehetett.

— Mit akar?

— Nagyságos ur kérem, egy ur van odakint és kérdezteti, hogy bejöhet-e. Itt a névjegye.

A férfi vontatottan: Saskőy Sándor!

Az asszony: elfogadjuk?

— Nem tehetünk egyebet, de... a látogatot... legalább... meg kell örizzünk.

— Természetesen...

— Mondja meg, hogy szívesen látjuk!

Röviddel ezután új hang vegyült a társalgásba, amely a legszívesebb modorba csapott át.

— Legyen szíves édesem, — szolt a férj — három teritékről gondoskodni, mert Saskőy barátunkat nem eresztjük ám el!

— Oh, a viláért se!

pokban a helybeli iparosokhoz és kereskedők-höz intézett, az üzleteknek október hó 10-én leendő zárva tartása iránti kérelmét tartalmazó nyomtatványt hatósági engedély nélkül osztatta ki s a kérelem végén kijelenti, hogy kérésének teljesítését okvetlenül elvárja.

Ezen jogtalan, terrorizáló és fenyegetés jellegével bíró követelés a kedélyeket már eddig is oly mérvben felizgatta, hogy rendezavarástól és zavargások elkövetésétől alaposan tartani lehet annál is inkább, mivel Zsivánovits Gábor odanyilatkozott a hatóságnál, hogy a népgyűlésen és a felvonulásban nemcsak ujvidéki, hanem vidéki munkások is nagy számban részt fognak venni, amely esetben és körülmények között a fennálló rendnek teljességében való fenntartása nemcsak hogy kétséges, hanem ellenkezőleg annak megzavarása nagyon is valószínű, — a népgyűlést és felvonulást bejelentők pedig e tekintetben semmiféle szavatosságot és felelősséget nem vállaltak bejelentésükben.

A bejelentésben napirendül „Október tizedikének a jelentősége“ tüzetett ki; ezzel nincs elég téve az 1848. évi április hó 20-án kibocsátott ministeri rendeletnek, amely szerint népgyűlést senki össze nem hívhat, ha annak világosan kifejezett célját be nem jelenti; a hatóságnak tudnia kell, vajjon nem törvényszegést vagy törvényellenes cselekvést céloznak-e a gyülekezet tagjai.

A bejelentésben az is foglaltatik, hogy a felvonulás különböző feliratú táblákkal lesz, azonban nincs megjelölve, hogy a táblákon minő felírások lesznek, miért is a hatóság nincs abban a helyzetben, hogy megbírálhassa azok esetleges törvény-, közrend- és közérdekelles voltát.

Végül betiltandó volt a népgyűlés és a felvonulás azon okból is, mivel a bejelentés szerint a népgyűlést és a felvonulást Zsivánovits Gábor és két társa rendezik, még pedig a felvonulást a munkás-otthonból, azonban aziránt nem nyilatkoznak a bejelentésben, hogy kik érdekében rendezik a népgyűlést, sem pedig ahhoz való jogosultságukat, hogy a felvonulást a munkás-otthonból intézhessék, — ki nem mutatták, valamint, hogy munkás és minő munkás voltak sem jelezik és mivel sem igazolják.

A szünetelő munkások vezetői a főkapitány ezen határozatát megfelelőbbézték a városi tanácshoz, de a tanács a megfelelőbbézt határozatot helybenhagyta.

Arra nézve, hogy a közrend, valamint a személy- és vagyonbiztonság városunkban október 10-dikén megóvassék, polgári és katonai hatóságaink megtették a szükséges intézkedéseket.

Megindult a beszéd árja. Saskőy elbeszélte, mit csinált, hol, merre járt az utolsó két év alatt.

— Önök ketten ezalatt persze gerlék módjára turbékoltak itthon?

— Oh, mi egészen visszavonultan éltünk — mondá az asszony. — Az én uram nem szereti a zajos társaságot. Ugy-e édes fiam?

— Ugy van, drágám.

— Mondja csak Saskőy — szolt újból az asszony — maga még mindig nem akar megházasodni?

— Még nem találtam rá az igazira, — felelte a vendég — de azt hiszem, most rátaláltam a helyes utra, amely az igazihoz fog vezetni. Különben is a példa vonz. Az önök boldogságát látva, a nősülési kedvem megtízszereződött.

Tíz óra felé járhatott az idő, amikor Saskőy bucsuzni kezdett. A kertajtóig kísérték.

Amikor visszatértek a verandára, néhány pillanatig csönd volt. Végül a férfi szolt meg s a hangja a szokottnál érdekes volt:

— Ön tehát holnap elhagyja a házamat!

Utána ajtócsapkodás.

Néhány perc mulva a veranda sötét volt..

„Waltham“

A LEGMEGBIZHATÓBB
ZSEBÓRA
KIZÁRÓLAGOS ELÁRUSÍTÓ

Regényi István

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, LÁT-
SZERÉSZ, VÉSNÖK. Leg-
nagyobb raktár arany,

ezüst és drágakő ékszerekben, látszerészeti cikkekben legdusabb
ohinál ezüst raktár.

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassa el **STEINER GYULA** férfi- és női divatárutárát az „Arany almához” hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Mödlingi cipőgyár” raktárával szemben), megtekinteni, ahol is az összes a szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérműk, nap és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-kezyük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. **a legnagyobb választékban** kaphatók. 142.

Egyszersmind dr. Demetrovics Vladimír főkapitány a következő szövegű falragaszokat függesztette ki:

„**Árdermény.** Városunk lakosságának egy része a terrorizmus hatása alatt elhatározta, hogy a képviselőház első ülésének napján, e hó 10-én a munkát beszünteti.

Meg vagyok győződve arról, hogy városunk törvénybiztosító és rendszerető lakossága ezen napon is tartózkodni fog minden olyan cselekmény elkövetésétől, ami a közrend és nyugalom erőszakos megzavarását eredményezné. Mint hogy azonban tapasztalat szerint ilyen alkalmakkor mindenkor előtérbe nyomulnak rosvott multú szokásos munkakerülők és ismert csavargók, a kik a tisztességes munkásnéphez tartozóknak egyáltalán nem tekinthetők, ilyenkor azonban a munkások közzé elegyedve, a közrend megzavarásában és nem ritkán a vagyon elleni bűncselekmények elkövetésében mindig előljárnak, — törvényes kötelességem, hogy a város közönységét az ilyen elemek által előidézhető rendezavarás káros következményei ellenében megvédelmezzem. A lehető legszélesebb körű intézkedést tettem ezért, hogy e napon megfelelő karhatalom álljon készenlétben.

Erről a közönységet, különösen pedig a kereskedőket, iparosokat és gyárosokat azal a felhívással értesitem, hogy minden elkövetett vagy megkísérelt zavargásról vagy törvénytársaságról, főleg a dolgozni akaró munkások ellen irányuló erőszakos cselekményekről akár szóbelileg, akár telefon útján azonnal értesítsék a rendőrkapitányságot. A rendőrhatalom teljes készséggel és minden rendelkezésére álló eszközzel igyekeznem fog, hogy a törvény uralmát, a közönység személy- és vagyonbiztonságát minden támadás és erőszak ellenében megőrizze.

Figyelmeztetem és kérem a város közönységét, elsősorban a tisztességes munkásokat, hogy ne tőrjék meg soraikban az ilyen rendbontó elemeket, ne legyenek részesei és segítő társai az ilyenek által bűnös célzattal kezdeményezett rendezavarásoknak, hanem saját érdekükben, a becsületes munkásosztály jó hírneve érdekében maguk is segédkezzenek abban, hogy minden megkísérelt rendezavarás már csirájában elfojtható legyen.”

APRÓ HIREK.

Október hatodikán. Az aradi tizenhárom vértanú kivégzésének 58-ik évfordulóját kegyeletesen gyászolta meg városunk közönysége. Vasárnap délelőtt 10 órakor az ev. ref. templomban gyászszertartást tartottak, délután pedig 8 órakor pedig a róm. kath. templomban nagy rekviem volt, amelyeken összes hivatalaink s a függetlenségi és 48-as párt küldöttségileg résztvettek. — Vasárnap délelőtt 11 órakor volt az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör” ünnepélye Alkotmány-utcai helyiségében, ahol dr. Piukovich Sándor főgimn. tanár beszédet mondott, Mattyus Gyula szavalt, a dalosok pedig hazafias dalokat énekeltek. — Vasárnap délelőtt elemi és középiskoláink is tartottak hallhatatlan vértanúink emlékeztetere iskolai jellegű gyászünnepeket.

Személyi hírek. Balla Aladár dr. főispán és Szalay Lajos polgármester hétfőn este visszaérkeztek Budapestről. — Balla Béla honvédtábornok Szegedről e hó 8. és 9. napján hivatalos ügyben Ujvidéken tartózkodott.

Szolgabíróságunk köréből. Bácsbodroghvármegyének f. hó 5. napján megtartott közgyűlésén Fernbach Károly főispán dr. Ritter Gyula ujvidéki járási szolgabíró t. b. f. szolgabíróvá nevezte ki. Az előléptetett vármegyei

tisztviselő pártunknak régi, kipróbált harcosa s így a főispán elhatározását őszinte örömmel hallottuk.

Városi közgyűlés. Ujvidék törvényhatósági bizottsága, Balla Aladár dr. főispán elnöklése alatt ma, csütörtök délután 4 órakor a városháza nagytermében tartja október havi rendes közgyűlését. A közgyűlés igen fontos és érdekes ügyekkel foglalkozik. Minő például: a központi választmány megalakítása, az ujvidéki hazafias munkásoknak munkaházak céljára városi terület ingyenes átengedése; a vasúton, gőz- és uszályhajókon, vagy más vízi járműveken külföldről érkező áruk után fizetendő követvám behozatalának kérdése; az új körházi épület építési vállalata; több szabályrendelet; az ujvidéki munkások szakszervezetének munkásokon létesítése céljából városi terület dímentes átengedése iránti kérelme; az ártézi fürdő föld, kőműves és elhelyező munkálatainak — az eddigi vállalkozó visszalépése folytán újból vállalatba adása, Wimmer Károly indítványa a városi műszaki ügyeknek miként leendő intézése dolgában.

Társaséletünk élénkítése. Városunk intelligens ifjúsága Harsányi Elemér kir. ügyész kezdeményezésére elhatározta, hogy a közeledő téli esték kedélyessé tételére végett „Cabaret-társaság”-gá alakul. A társaság elnöke: Harsányi Elemér, jegyzője: Nyíry Béla, pénztárnoka: Gábor Zsigmond, ellenőre: Gold Béla és Yukosa Pascal lettek. E tisztikar mellé választottak továbbá egy intéző bizottságot, amelynek tagjai: Profuma Béla, Nagy Ferencz dr., Medvetzky Imre dr., Baics Lázár dr., Soós Imre, Nussbaum Marczel, Weliacsa János, Rainer Rezső, Korda József, Belohorszky Adolf dr. és Weinfeld Márk. A társaság, lehetőleg az összes ujvidéki nőegyletekkel együttműködve, táncmulatsággal összekapcsolat változatos hangversenyeket és felolvasásokat fog rendezni. Az első cabaret-estély november hóban lesz, de hogy melyik napon, arra nézve még nincs megállapodás.

Tisztújítás a megyénél. Bácsbodroghvármegyénél az idén restauráció lesz. A tisztújító közgyűlést f. évi december hó 17. napjára tűzték ki. Ez alkalommal új választás alá kerülnek az ujvidéki járásból: Nikolits Jzidor f. szolgabíró s dr. Ritter Gyula és dr. Fratri-csevics István t. b. f. szolgabírók.

Jótekonyczélú művészestély. Minden izében nagyérdekű és élvezetes estéje lesz szombaton városunk közönységének. Az orsz. „Gyermekvédő Liga” javára ugyanis egy nagyszabású művészestély tartatik az „Erzsébet” szálló dísztermében, melyen részt vesz a budapesti művészvilág színe-java. Nevezetesen: Zayné Bárdi Gabi, Paulay Erzsike, Batizfalviy Elza, Mártonfi Löbl Róbert, aki városunk szülötte, továbbá Tollagi Adolf és Hajós Károly. Jegyek máris tömegesen jegyeztettek elő, a még maradtak Kovács S. „Gólyához” címzet áruházában és Kuborczy cukrázdájában kaphatók.

Számadás egy gyűjtésről. A király megkoronázásának 40-dik évfordulója alkalmából országos gyűjtés indult meg egy honvéd altiszti segélyalap létesítése céljából. A gyűjtés eredményét most közli a hivatalos lap. Begyűlt a jelzett célra összesen 160.000 K. Ezen összeghez Ujvidékről 21 K.-val járult a közönység.

Panaszos levél. Amikor dicső II. Rákóczi Ferencz hamvait egy évvel ezelőtt hazahoztuk, Ujvidék városa elhatározta, hogy egy-egy utcáját Rákóczi- és Kossuth Lajosról fogja elnevezni. Miért nincs még mindég ez a határozat végrehajtva? „Kossuth Lajos utcai”.

Szomorú elsőség. Most jelent meg a „Tuberkulózis” című lap októberi száma, mely azt a szomorú statisztikát tartalmazza, hogy mennyire pusztít a tüdővész Magyarországon. Junius havában tüdővészben elhalt Magyarországon 6950 egyén. A szomorú statisztikában a megyék közül első helyen Bács megye, a törvényhatóságok között Szabadka áll. Bács megyében 258-an, Szabadkán 50-en haltak meg. Ujvidéken kilenc embert pusztított el a tüdővész juniusban.

Kinematográf a színházban. Szombattól kezdve nem mindennapi élvezetben részesülnek azok, kik naponta a Dungserszky-színház előadásait látogatják. A változatosan szép és élethű képek igen kellemesen szórakoztatják a nézőközönységet. A dús műsorból különösen kiemelendő a „Niagara vizesés Amerikában”, mely kép szemlélése közben a néző szinte a Niagara partjára képzelettel magát. Ugyanígy páratlan a „Dráma Velencében” című kép is, mely élethű színezésben van bemutatva. Fel-tűnést keltenek még a „Női díjbirkozások”, melyeknek bemutatása az igazgatóságnak nagy fáradságába került. Mint értesülünk, a napokban oly meglepetés számba menő újdonság fog színre kerülni, mely a kinematográf terén szenzációt jelent. Ajánljuk olvasóink figyelmébe az élvezetet nyújtó előadások megtekintését.

Elveszett dolgok. Hétfőn délbe Varga Julis ujvidéki lakos az Andrassy-utcai róm. kath. zárda előtt elvesztett egy zacskót, amelyben 7 drb. különféle gyűrű, 126 K. készpénz, 1 férfi arany óra láncsal, 1 pár kis kék köves fülbevaló, 1 drb. koral köves fülbevaló volt. — Csicsovác Zsiván felsőkaboli lakos pedig azt jelentette a rendőrségnek, hogy f. hó 2. napján Ujvidéken jártában elvesztett egy 6 koronás bélyegű váltóúrlapot, amelyen rajta kívül még Milics Luka és Vernacski Zsiván vannak aláírva.

Utólrerte a Nemezis. Régotha folytatott megfigyelés alapján Armány Géza ujvidéki ékszerész a héten rájött, hogy Jurek Pál nevű tanonca rendszeresen lopja. A hűtlen tanonc ellen rendőrségünk megindította az eljárást, őt magát azonban eddig még nem lehetett kihallgatni, mert a lopott dolgok árán vásárolt biciklijén vasárnap délután átrándulván Karlovczára, útközben a bicikliről leesett, amelynek következtében bal felső lábára kettétörött. A Nemezis által ekként már keservesen megbüntetett fiú súlyos betegen fekszik.

Kócián hegedűje. Ez volt az utóbbi napokban a művészvilág szenzációja, mert elveszett. A dolog úgy történt, hogy amikor a nagy művész Pardubicza érkezett, hogy vonatot cseréljen, podgyászát és híres Gvarnerius hegedűjét másik kocsiba tette és azon hisztemben, hogy a gyorsvonat, melyen jött, előbb Pardubicot fogja elhagyni, ismerőseivel tovább beszélgetett. Azalatt azonban a személyvonat, melyen neki utazását folytatni kellett volna elhagyta az állomást, magával vite Kócián drága hegedűjét. Képzeltető a művész ijedelme, amikor a vonatot tovább robogni látta. Azonnal sürgönyöztek a közeli állomásokra és legott megjött az értesítés, hogy a hegedű a legközelebbi vonattal küldik. Szegény Kóciának a percek éveknél tüntek fel, míg végre kitűnt, hogy a visszaérkezett hegedű nem hegedű, hanem egy podgyász gyanánt feladott gordonka. Ujabb kétségbeesés, újabb sürgönyváltás! Azalatt az elrobogott vonaton észrevették a gazdátlan podgyászt és a harmadik állomáson leadták. Ott azután Kócián egyik barátja, aki a hegedű után utazott, a megfizethetlen hangszert sértetlen állapotban megtalálta és visszahozta. Így most már a vidéki közönység, Kócián legközelebbi hangversenyén gyönyörködhetik a párját ritkító hegedű nemes tónusán. Kócián legközelebb városunkba érkezik egyetlen hangversenyre, mely egyik kimagasló zenei eseménye lesz az idej évadnak.

Brázay kalogénja. Hazafias cselekedetet művel s egyuttal a maga jól felfogott érdekét is szolgálja az, aki a jó magyar gyártmányt a külföldiek fölébe helyezi. Hazánkban mindenféle importált fogkrém van elterjedve, de diadalmasan szorítja most e téren vissza a külföldet egy minden tekintetben bevált magyar készítmény: a Brázay-féle kalogén sősborszesz fogkrém, amely a fogakat széppé és éppé, a szájat tisztává és illatossá teszi. A kalogént gyönyörű tibusokban árulják s aki egyszer próbát tett vele, urak, hölgyek, egyaránt hívek maradnak hozzá.

Lapunk egyes számonként kapható Hajós Vilma parktözdéjében, a »Fortuna« dohánytözdében, továbbá Ludwig József, Herger Ágoston üzleteiben és Wagner Testvérek fióközletében.

Elválás bíró nélkül.

A hol az asszony az ur.

A héten történt az alábbi eset, amely szomorúan bizonyítja, hogy legtöbb háznál a férj az ur, de az asszony parancsol. Ez különben csak a férfiakra nézve szomorú, míg az asszonyok nagyon örülnek neki.

A férfiak ugyan szeretnek eldicsekedni vele, hogy így-ugy, ők milyen hatalmasak, de mikor az asszonnyal szembekerülnek, akkor a bátorságnak se hire, se hamva nincs többé.

Egy ismert polgártárs vasárnap este elment egy pár pohár borra s addig ivott, míg egyszer csak azon vette észre magát, hogy már jó egy pár pohárral, sőt jó egy pár üveggel is elfogyasztott. Fizetett és megindult hazafelé. De oh, fátum, nem messze a kaputól egy jókedvű kompániával találkozott és azok visszacsalták — ismét egy pár pohár borra.

A vége aztán természetesen egy nagy muri lett, amely reggel négy órakor ért véget. Ekkor már sietve-sietett, — persze amennyire olyankor sietni lehet, — a polgártárs és megállván a háza ablaka előtt, megzörgette azt.

— Ki van ott? — kiáltott ki az asszony.

— Nyisd ki a kaput, én vagyok!

— Te vagy, te jó firma, na akkor éppen nem nyitom.

És hiába rimázkodott a férj, a kapu zárva maradt. Ő pedig elment a sógorához aludni. Nappal nem mert haza menni, de hétfőn este ismét zörgetett. Az asszony azonban nem engedte be. Erre dühbe gurult a magyar:

— Hát nem az én házam ez?

— Az ez, de azért mégse jösz be. Eredj a bíróhoz, váljunk el.

S a kardos menyecske csakugyan nem engedett s az ura még most is a sógoránál tanyázik.

Az ismerősök most kíváncsian lesik, hogy a papucs-háború mikor ér véget.

Felelős szerkesztő: Medvetzky Imre dr.

HIRDETÉSEK.

1389. szám. végr. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1907 évi 10923/P. számú végzése következtében Dr. Lusztig Nándor ujvidéki ügyvéd által képviselt Heim Fülöp javára Kuczuracz Száva és Isai ellen 236 K s jár. erejéig 1907 évi Szeptemb. hó 9 n foganatosított kielégítés végrehajtás útján le- és 910 kor. fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. 5 drb ló 1 kocsis, 1 tarka bika bornyu és 2 drb. sertés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. bírósági végzés 1907-ik évi V. 686/2 számú végzése folytán 236 kor. fill. tőkekövetelés, ennek 1907 évi április hó 25. napjától járó 6% kamatai, 1/3% válódij és eddig összesen 102 kor. 88 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig, Brankov Zsiván és Kuczuracz Szaván végrehajtást szenvedők lakásán Kátyon leendő megtartására 1907. évi Október hó 19-ik napjának délutáni 3 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1907. évi október hó 3-dik napján.

Rex,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó, vagy bérbeadandó

a Kigyó-utca 50. szám alatt lévő

Parcsotih-féle ház.

A házban 6 szoba van a szükséges mel-lékhelyiségekkel.

Bővebb felvilágosítást ad Haller Géza, az ujvidéki takarékpénztár könyvelője. 166-3.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös árú a helybeli vasutállomás áruraktárában folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fog-nak adatni, melyre a venni szándékozók tisz-telettel meghivatnak.

Kelt Ujvidék, 1907. október hó 5-én.

165.

Az állomásfőnökség.

Dr. Kovács
Kézipasztája

félhold védjeggyel valódi, 3 nap alatt minden kezét gyöngéddé és fehérre varázsol. 1 korona 20 fillér. 122
Hozzávaló szappan 1 korona.
Főraktár: Gyógyszertár
Budapest, VI., Liszt-Fürdő-től 20.
Tolltörlők
Majlis utca 11. sz. alatt
Kiváratra ingyen és bérmentve.

Eladási hirdetmény.

Alulírott esőtömeggondnok részéről ezen-nel közhírré tétetik, miszerint Raabstern test-vérek cég esőtömegéhez tartozó 2 ló és több szerszám, 2 stájer kocsis, teherkocsik, azon-kivül különféle szeszes italok, kádak, hordók, felszerelések, kádárszerszámok és pinczészeti cikkek, a csódválasztmány határozata folytán, szabad kézből eladásra kerülnek.

A vételár készpénzben fizetendő.

A venni szándékozók a fenti árúkat a hivatalos órák alatt d. e. 8-11 ig, d. u. 2-4 ig, a gyártelepen megtekinthetik és átvehetik. Ujvidék, 1907. október 5.

Rohonyi Gyula s. k.
tömeggondnok.

167.

Eladó

angol telivér, egy éves

szuka-kutya

100 K-ért.

Bővebb felvilágosítást ad lapunk nyom-dája. 168. 3

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-ség becses tudomására hozni, hogy eddigi lakásomról Fő-utca 8. sz. I. Jobbra költöztem.

Mint eddig is elvállalok bármilyen fehér-nemű varrást, mitt a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben készítek

Kiváló himző erővel rendelkezem úgy, hogy a legkényesebb izlésnek is megfelelő mennyiszonyi kelengyét készíteni is képes vagyok.

Uri leányoknak fehérnemű-varrást taní-tását elvállalom.

Tisztelettel:

Halász Ernestsztin.

160. 3.

TAKACS-féle gyomorsó

egyedüli biztos hatású szor más gyomorsóknál, ára 3 korona. — Nagy jóvedelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használata által éri el, ára 90 fillér. — Kik sömör-bajban szenvednek, azok használják a

FOLYÉKONY ECETSZAPPANT,

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben K 120

Takács István „Mátyás Király” gyógytár

CINKOTA. (Budapest mellett).

143

PÁRISI NAGY =
LÁTVÁNYOSSÁG!

DUNGYERSZKY SZÍNHÁZ, UJVIDÉK

PÁRISI NAGY =
LÁTVÁNYOSSÁG!

ÉLŐKÉPEK a világ minden részéből. Operák, vígjátékok és varázselőadások stb. stb.

A műsor Párisból érkezik!

Szombat, október 5-től kezdve minden este 8 órakor a

PÁRISI KINEMATOGRAF-SZÍNHÁZ DÍSZELŐADÁST

tart fényes műsorral.

A képek életnagysá-gban lesznek bemutatva.

NAPONTA
UJ MŰSOR.

A vetítés eredeti „Edison“-féle gé-ppekkel történik.

(162).

Helyárok: Földszinti és emeleti páholy: 1-4. sz. K 8.— (5 személy), 5., 6., 7. sz. K 6.—. Földszinti támlaszékek: 1-4. sor K —80, 5-12. sor K 1.—. Erkélyülés K 1.—. Emeleti zártzék 1-ső sor 60, 2-ik 40, állóhely 20 fillér.